

SYSTÉM ZAČLEŇOVÁNÍ A VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM V ZŠ FRÝDLANT

Vzdělávání žáků - cizinců z Ukrajiny a dalších žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je v ZŠ, ZUŠ a MŠ Frýdlant, okres Liberec, příspěvkové organizaci realizováno v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a s metodickými materiály a doporučeními MŠMT.

1. Přijetí žáka do školy

O přijetí žáka rozhodne ředitel školy v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. a zákonem č. 67/2022 Sb., ve znění zákona č. 199/2022 Sb., „Lex Ukrajina 2“. Ředitel školy zařadí žáka do příslušného ročníku po zjištění úrovně dosavadního vzdělávání, zhodnocení jeho vzdělávacích potřeb a s přihlédnutím k věku. Žáci mohou být ve výjimečných případech zařazováni nejvýše o jeden ročník níže, než je ročník odpovídající jejich věku.

2. Adaptační období

Po přijetí žáka do školy následuje adaptační období, které bude zpravidla trvat 4 týdny. V této době se žák seznámí s prostředím školy, kolektivem třídy a s vyučujícími.

Role třídního učitele:

- vlastní systém péče o žáka
- informování spolužáků (psaní a čtení jména žáka, jeho oslovení, spolupráce, pomoc, odkud je, pomocník...)
- informování ostatních pracovníků školy
- zjištění jazykové úrovně žáka
- pedagogická diagnostika
- první seznámení s jazykem výuky (slovníček do ruky)
- seznámení s běžným režimem školy, se školním řádem
- seznámení s rozdíly v klasifikaci (opačné hodnocení)
- plán podpory
- utváření klimatu třídy (Osv)
- monitorování adaptace
- spolupráce s pracovníky ŠPP
- spolupráce se zákonnými zástupci
- spolupráce s pracovníky s koordinátorkou a tlumočnicí Irynou Khalak při řešení případných složitějších situací, při jednání s rodiči

Všichni vyučující:

- základní školní instrukce (ustálená spojení)
- nejnutnější slovní zásoba a komunikační fráze

Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola, Frýdlant, okres Liberec, příspěvková organizace

- přizpůsobení instrukcí, verbální nápověda, gesta
- psaní klíčových slov na tabuli (pokud možno s překladem)
- používání spisovné češtiny
- omezení hovorových výrazů a žargonu
- individuální přístup pro postupnou integraci
- spolupráce s TU
- seznámí se se sociokulturními odlišnostmi ve verbálním i neverbálním chování ukrajinských žáků

Asistenti pedagoga:

- podpůrné materiály
- úprava zadání
- pomoc s orientací ve škole
- pomoc s komunikací s rodiči
- podpora žákovy znalosti a používání českého jazyka

Vedení školy, ŠPP:

- zajištění výuky češtiny jako cizího jazyka (kontakt na určenou školu, spolupráce s jinými subjekty, péče ŠSP)
- úprava obsahu vzdělávání
- monitorování vzdělávacích potřeb žáků (ŠPP, VP)
- monitorování začlenění do kolektivu tříd (MP)
- metodická podpora, konzultace, opora

10 jednoduchých tipů pro začátek

1. Píšeme a kreslíme na tabuli.
2. Používáme obrázky, schémata nebo tabulky.
3. Dáváme úkoly, které nejsou „mluvící“.
4. Dáváme opakující se jednoznačné a jednoduché instrukce.
5. Zajistíme, aby vícejazyčný žák znal přesně slova nebo věty, které má říci.
6. 2x až 3x za hodinu žáka cíleně aktivujeme.
7. Zajistíme pro žáka slovník nebo online slovník (možnost překladu).
8. Pouze nemluvíme, ale využíváme také vizualizace a praktické činnosti.
9. Spolupracujeme se ŠPP, učiteli Čj.
10. Načerpáme inspiraci na <https://inkluzivniskola.cz/>
více: [meta-desatero-tipu.pdf](#)

3. Následující období

Třídní učitel:

- zapojení žáka do všech předmětů třídy
- podpora zdravých vztahů ve třídě, trvalé začlenění žáků do kolektivu třídy (pozornost, ujištění, vzájemná podpora, komunikace, spolupráce) více: [meta-první-kroky.pdf](#)
- [podpora žáka při hledání vztahu k vlastním kořenům](#)
- [nabídka zapojení do volnočasových aktivit](#)
- [pravidelné vyhodnocování začlenění žáka a jeho pokroků \(1x za 3 měsíce\)](#)

Všichni vyučující:

- úprava cílů a obsahů vzdělávání
- úprava metod
- smysluplné aktivity
- výuka obsahu předmětu i jazyka
- zadávání úkolů, které žák může s podporou v dané chvíli zvládnout
- využití individuálního přístupu pro postupnou integraci
- spolupráce s AP
- skupinová práce
- vytváření uzpůsobených PL, materiálů apod.
- využívání přeložených materiálů
- vyučující Čj – jazyková diagnostika, návrh úprav v podpoře
- akceptování odlišných kulturních zvyků
- vytváření příležitostí komunikovat, používat jazyk
- zpětná vazba, podpora
- doučování
- opakování, trpělivost, pochvala, budování sebedůvěry žáka
- rozvíjení vlastní pedagogické dovednosti výuky žáků z cizojazyčného prostředí

Asistenti pedagoga:

- podpůrné materiály
- úprava zadání
- pomoc s orientací ve škole
- pomoc s komunikací s rodiči
- podpora žákovy znalosti a používání českého jazyka

Vedení školy, ŠPP:

- monitorování vzdělávacích potřeb žáků (ŠPP, VP)
- monitorování začlenění do kolektivu tříd (MP)
- metodická podpora, konzultace, opora
- vyhodnocování začlenění žáka

4. Metodické materiály, podpora

Digitální sborovna: ZŠ – Výuka - Výuka žáků z Ukrajiny_Metodické materiály

<https://www.edu.cz/ukrajina>

<https://inkluzivniskola.cz/>

<https://www.cicops.cz/>

<https://www.cestina2.cz/>

<https://ceskylevouzadni.cz/>

<https://www.kurzycestinyprocizince.cz/cs/e-learning.html>

<https://www.vcelka.cz/>

<https://inkluzivniskola.cz/cdj-ucebnice-materialy>

<https://cizinci.npi.cz/>

II Kurikulum ZV test v3.pdf

<https://www.wocabee.app/>

Mobilní aplikace:

<https://www.memrise.com/>

<https://www.duolingo.com/learn>

5. Spolupráce s jinými subjekty

Předškolní a volnočasový Klub Free-club:

1. Žáci z Ukrajiny mají možnost účasti na odpoledních kroužcích a doučování češtiny 3x týdně.
2. Pracovníci Free-clubu zajišťují výuku českého jazyka 2 hodiny týdně ve škole.
2. Škola využívá koordinátorky pro Ukrajinu (projekt Na jedné lodi II) k tlumočení ohledně zápisů, školní docházky apod.
3. Předškolní děti dochází do dopoledního Free-clubíku.

Zpracovali: členové školního poradenského pracoviště

Ve Frýdlantu: 30. 8. 2022

Mgr. Bc. Petr Kozlovský
ředitel školy